

ΒΗΣΣΑΡΙΑ ΖΟΡΜΠΑ-ΡΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΥΜΠΑΪΝΤΑ

← Το καράβι
των ψυχών

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ

ΒΗΣΣΑΡΙΑ ΖΟΡΜΠΑ-ΡΑΜΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΟΥΜΠΑΪΝΤΑ

Το караβάνι των ψυχών

Ιστορικό Μυθιστόρημα

Θέση υπογραφής δικαιούχου δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας,
εφόσον η υπογραφή προβλέπεται από τη σύμβαση

Το παρόν έργο πνευματικής ιδιοκτησίας προστατεύεται κατά τις διατάξεις της ελληνικής νομοθεσίας (Ν. 2121/1993 όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει σήμερα) και τις διεθνείς συμβάσεις περί πνευματικής ιδιοκτησίας. Απαγορεύεται απολύτως άνευ γραπτής αδείας του εκδότη η κατά οποιονδήποτε τρόπο ή μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό ή άλλο) αντιγραφή, φωτοανατύπωση και εν γένει αναπαραγωγή, εκμίσθωση ή δανεισμός, μετάφραση, διασκευή, αναμετάδοση στο κοινό σε οποιαδήποτε μορφή και η εν γένει εκμετάλλευση του συνόλου ή μέρους του έργου.

Εκδόσεις Πατάκη – Σύγχρονη λογοτεχνία για νέους
Βησσαρία Ζορμπά-Ραμμοπούλου, *Ουμπάντα – Το καρδαμί των ψυχών*
Εικονογράφηση εξωφύλλου: Θέντα Μιμηλάκη
Επιμέλεια-διορθώσεις: Νικόλας Νταουλτζής
Σελιδοποίηση: Αλέξιος Δ. Μάστορης
Copyright© Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ (Εκδόσεις Πατάκη)
και Βησσαρία Ζορμπά-Ραμμοπούλου, 2021
Copyright© για την εικονογράφηση εξωφύλλου Σ. Πατάκης ΑΕΕΔΕ
(Εκδόσεις Πατάκη), 2022
Πρώτη έκδοση από τις Εκδόσεις Πατάκη, Αθήνα, Οκτώβριος 2022
ΚΕΤ Δ516 ΚΕΠ 109/22 ISBN 978-960-16-9576-1

ΠΑΝΑΓΗ ΤΣΑΛΔΑΡΗ (ΠΡΩΗΝ ΠΕΙΡΑΙΩΣ) 38, 104 37 ΑΘΗΝΑ
ΤΗΛ.: 210.36.50.000, 210.52.05.600, 801.100.2665 – ΦΑΞ: 210.36.50.069
ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΔΙΑΘΕΣΗ: ΕΜΜ. ΜΠΕΝΑΚΗ 16, 106 78 ΑΘΗΝΑ, ΤΗΛ.: 210.38.31.078
ΥΠΟΚΑΤΑΣΤΗΜΑ: ΚΟΡΥΤΣΑΣ (ΤΕΡΜΑ ΠΟΝΤΟΥ – ΠΕΡΙΟΧΗ Β' ΚΤΕΟ),
570 09 ΚΑΛΟΧΩΡΙ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ, ΤΗΛ.: 2310.70.63.54, 2310.70.67.15 – ΦΑΞ: 2310.70.63.55
Web site: <http://www.patakis.gr> • e-mail: info@patakis.gr, sales@patakis.gr

*Λες και η άμμος της ερήμου δεν έχει σκεπάσει
και παλαιότερα κάστρα ψηλά, παλάτια και θρόνους;
Δεν πειράζει. Έτσι είναι! Αλλά σχεδιάζει ο Μεγαλοδύναμος
και άλλα οι άνθρωποι, σκλάβοι, καμηλιέρηδες, στρατηγοί
ή βασιλιάδες! Δεν πειράζει! Ανθρώπινα πράγματα...*

ΜΕ ΕΝΑΝ ΠΑΡΑΞΕΝΟ, μυστηριώδη τρόπο, ήξερα από την πρώτη στιγμή που την αντίκρισα πως η τύχη μου ήταν να δεθώ μαζί της... Πως μαζί της θα ζούσα πράγματα που μέχρι τότε δεν είχα φανταστεί. Δεν είχε ακόμα γυρίσει το βλέμμα της προς το μέρος μου και εγώ ήξερα πως με γύρευε.

Στα χάνια, στα παζάρια, στους νυχτερινούς σταθμούς της ερήμου, σε φωνακλάδικες συντροφιές του μεσημεριού ή σε μουρμουριστές συζητήσεις κάτω από τον έναστρο νυχτερινό ουρανό, είχα ακούσει Πέρσες σοφούς ή μάντεις της αραβικής ερήμου να λένε πως διαβάζουν στις τροχιές των αστεριών ή στα κόκαλα της καμήλας και στα φύλλα του τσαγιού τις τροχιές των ανθρώπινων δίων. Και φανταζόμουνα τότε πως συχνά μια ανθρώπινη ζωή μοιάζει σαν ένα μοναχικό αστέρι στον αχανή ουρανό που παλεύει να μη βγει έξω από την τροχιά του. Να μείνει σταθερό πάνω σε μια προσχεδιασμένη γραμμή, γιατί μόνο μένοντας πάνω σε αυτήν θα ερχόταν να διασταυρωθεί μαζί του η τροχιά του συντροφικού του αστέρα. Δύσκολα πράγματα. Δύσκολα και να τα σκεφτείς

ακόμα. Μοιάζει με ασύλληπτο θαύμα. Όμως μου αρέσει να πιστεύω στα θαύματα.

Έτσι, όταν η Σωσάννα στάθηκε αδέβαιη, ακουμπισμένη στο μπράτσο της θείας της και φοβισμένη –ναι, φοβισμένη– μπροστά στον πάγκο μας ήξερα ότι εμένα έψαχνε. Το ροδαλό της πρόσωπο στον δυνατό ήλιο του μεσημεριού φάνταζε διάφανο, το λεπτό της κορμί σαν μια ψιλόλιγνη κλωστή καπνού, σαν το αδέβαιο σχήμα μιας τρεμάμενης οφθαλμαπάτης όταν ύστερα από μέρες πορείας στην έρημο ελπίζει κανείς ότι φτάνει σε πολυπόθητη όαση.

Και εκείνη και η θεία της έκρυσαν τα λεπτοδουλεμένα τους ρούχα κάτω από απλούς καμηλίσσιους μανδύες, για να μην τραβάνε την προσοχή των μικροκλεφτών που παραμονεύουν μες στον συνωστισμό κάθε παζαριού. Τα σκιάδια όμως που στριφογύριζαν αμήχανες στα χέρια τους, για να τις προστατεύουν από την καυτή ακτινοβολία, φτιαγμένα από λεπτότατο σινικό χαρτί, πρόδιδαν τον πλούτο και τη θέση τους. Ένα λεπτότατο άρωμα ροδέλαιου συνόδευε τις κινήσεις τους.

«Εμάς ψάχνουν» γύρισα και είπα στον Ουμπάιντα που καθόταν δίπλα μου. Όπως κάθε φορά, καθισμένοι πίσω από τον δικό μας πάγκο, στον ίσκιο της «δικιάς μας» χουρμαδιάς, περιμέναμε αυτούς που θα μίσθωναν τις υπηρεσίες τις δικές μας και του καραβανιού μας.

Ο Ουμπάιντα ανακάθισε και έτριψε τα μισόκλειστα βλέφαρά του.

«Είναι οι δύο Ρωμαίες» μουρμούρισε και μου έσπρωξε το κιτάπι του ταξιδιού μας για να τραθήξω μια γραμμή πάνω στα ονόματά τους: Φλαβία Ελένη Σωσώ εξ Ευδοκίμων και Σωσάννα Μαρία Εξ Ευδοκίμων επίσης.

ΟΙ ΔΥΟ ΣΥΝΤΡΟΦΟΙ ΕΜΟΙΑΖΑΝ χαμένοι μες στον συνωστισμό του παζαριού. Χρόνια προστατευμένοι στα εργαστήρια μοναστηριών και βιβλιοθηκών είχαν ξεσυνηθίσει τη βοή του κόσμου ετούτου. Ο ένας με τον χρωστήρα του και ο άλλος με τη γλυφίδα του πάλευαν χρόνια να αποτυπώσουν πάνω στην ύλη τα μυστήρια του άυλου κόσμου. Μορφές Αγίων και αγγέλων ήταν η μόνη συντροφιά τους στο μεγαλύτερο μέρος της ζωής τους, που την είχαν περάσει ταξιδεύοντας από ναό σε ναό και από μοναστήρι σε μοναστήρι στα πέρατα της χριστιανικής οικουμένης.

Τα τελευταία χρόνια τα είχαν περάσει δημιουργώντας και ξαναδημιουργώντας. Οι πόλεμοι του χριστιανικού στρατού του Ρωμαίου βασιλέα Ηρακλείου με τους πυρολάτρες του Πέρση βασιλέα είχαν ξεθεμελιώσει μόλις τελειωμένα μοναστήρια και ναούς, αφού οι ζωροάστρες στρατιώτες του Χοσρόη παρέδιδαν στην πυρά ότι σχετιζόταν με τον Χριστό και τον Σταυρό Του. Η ανακατάληψη ύστερα από τον στρατό των Ελλήνων καλούσε τους δύο συντρόφους, όπως και πολλούς άλλους της τέχνης

τους, να ξαναπλάσουν από την αρχή τις ιερές μορφές πάνω σε φρεσκοχτισμένους τοίχους.

Είχαν συνηθίσει τους κινδύνους των πολέμων και τις κακουχίες των ατελείωτων ταξιδιών. Δεν είχαν όμως αναγκαστεί ποτέ να ζήσουν ανάμεσα στον θόρυβο που κάνει η ζωή των ανθρώπων όταν συγκεντρώνονται σε ένα μόνο σημείο τα μικροσυμφέροντα όλων των φυλών. Ανάμεσα από ταπεινά χτίσματα φτιαγμένα από χωματόπλινθους, που στέγαζαν πραμάτιες μικροπωλητών, υψώνονταν τα πυργόσχημα πετρόχιστα καταστήματα με τους γαλάζιους θόλους των Περσών κοσμηματοπωλών, ενώ κάτω από τον ίσκιο που έριχναν οι σειρές των χουρμαδιών, στις αυτοσχέδιες τάβλες των Εβραίων αργυραμοιβών, κουνούνιζαν νομίσματα με τις μορφές όλων των βασιλέων της οικουμένης. Ινδοί γόητες φιδιών ξεδίπλωναν τα τρομερά τους αξιοθέατα μέσα από καλαμόπλεχτα κοφίνια και μικροσκοπικοί έμποροι από το μακρινό βασίλειο των Σινών* διαλαλούσαν φίνο χαρτί και ανεξίτηλο μελάνι. Χαμίνια του δρόμου με λαγήνια στην πλάτη πωλούσαν αρωματισμένο τσάι σε κάθε διψασμένο που είχε προνοήσει να φέρει μαζί του μια μικρή πήλινη κούπα. Και πιο πίσω από τη σειρά των ακριβών πετρόχιστων καταστημάτων, πίσω ακόμη και από τα πιο ταπεινά πλινθόχιστα μικρομάγαζα, σε μια σειρά από ξύλινα παραπήγματα, οι δουλέμποροι διαλαλούσαν γεροδεμένους μαύρους από την Αθησυνία έτοιμους να ζευτούν το άροτρο στη θέση των υποζυγίων, μισόγυμνες αιχμάλωτες πολέμου και παιδιά δεμένα με την άλυσσο από τον λαιμό, κλεισμένα σε κλουβιά από σίδερα ή ξύλα.

Ο Ξυλογλύπτης Ισίδωρος, ψηλόλιγνος και ξερακιανός,

έπιασε το μπράτσο του αγιογράφου Ιουστίνου, που, ένα κεφάλι κοντύτερος, βάδιζε διστακτικά δίπλα του.

«Πώς λέγεται τούτη η πόλη είπαμε;» ψιθύρισε με απέχθεια σχεδόν.

«Η Μέκκα του προφήτη Αβραάμ» μουρμούρισε ο Ιουστίνος αναζητώντας με πυρετικό βλέμμα τη γωνιά των καραβανιών, απ' όπου ήλπιζαν να ξεκινήσουν το καινούριο τους ταξίδι.

«Και ποια είναι η πίστη τους;» συνέχισε ο απορημένος Ισίδωρος. «Εξακολουθούν να πιστεύουν ακόμα πως είναι παιδιά του δίκαιου προφήτη;»

«Και πολλών άλλων προφητών ακόμα» απάντησε ο Ιουστίνος ενώ με το δάχτυλό του έδειξε μπροστά, ανάμεσα στο πλήθος. Κάτω από την πιο ψηλή χουρμαδιά, *αυτή που γέρνει λίγο σαν γριά κουρασμένη*, όπως τους είχαν πει, στέκονταν δυο που ταίριαζαν με την περιγραφή των καραβάν σαλάρ* που τους είχαν δώσει: ένας μεσόκοπος γίγαντας και ένας ψηλόλιγνος έφηβος που μιλούσε τις πιο πολλές από τις γλώσσες του κόσμου· Ουμπάιντα και Ισμαέλ.

* Οι λέξεις με αστεράκι ερμηνεύονται στο Γλωσσάρι στις σελίδες 252-254.

ΚΑΠΟΤΕ, ΟΤΑΝ ΠΡΟΦΕΡΕΣ το όνομα Ηράκλειος και Μαρτίνα, όλοι έτρεχαν να σε εξυπηρετήσουν, να σου προσφέρουν εκδούλευση ή φιλοξενία. Από σεβασμό στις νίκες που κατάφερε ο Ηράκλειος στο όνομα του νικοποιού Σταυρού ενάντια στους Πέρσες, όλοι προτιμούσαν να ξεχνούν το όνομα της νεκρής αυτοκράτειρας και του νόμιμου διαδόχου, του γιου της Κωνσταντίνου. Παραμέριζαν ακόμα και το σκάνδαλο που τους προκαλούσε η γνώση πως η νέα αυτοκρατορική σύζυγος, η Μαρτίνα, ήταν ανιψιά του Ηρακλείου, κόρη της αδελφής του. Πως τα παιδιά της, δύσμορφα και ετοιμοθάνατα μόλις γεννιούνταν, ήταν γεννήματα αιμομιξίας.

Η μακρινή συγγένεια της θείας μου Φλαβίας Ελένης, που όλοι τη φωνάζαμε Σωσώ, με τη Μαρτίνα ήταν που είχε εξασφαλίσει την πλούσια διαμονή μας στην έπαυλη του Ρωμαίου στρατιωτικού Πρίσκου. Στα δόρεια σύνορα της Ευδαιμόνος Αραβίας, που οι ντόπιοι κάτοικοι τη λένε Υεμένη.

Η Σωσώ, περίφημη κεντήστρα αμφίων και Επιταφίων, αρχικά είχε σταλεί να υφάνει και να κεντήσει με χρυ-

σοκλωστή και πολύτιμα πετράδια σκεύη και άμφια σε καινούριες εκκλησίες και μονές. Η συστατική επιστολή της Μαρτίνας άνοιξε τις πύλες του Πρίσκου και την όρεξη της συζύγου του Ειρήνης για πολύτιμα ενδύματα φτιαγμένα σύμφωνα με τη μόδα της Βασιλεύουσας.

Για πέντε ολόκληρα χρόνια τα επιδέξια δάχτυλα της θείας Σωσώς ύφαναν έναν λεπτεπίλεπτο, μα πανίσχυρο ιστό ασφαλείας γύρω από τις ζωές μας.

Γιατί μαζί της, εκτός από την επιστολή της βασίλισσας και τα πολύτιμα υλικά της τέχνης της, η θεία Σωσώ είχε φέρει από τη Βασιλεύουσα και εμένα. Παιδί του μονάκριβου αδελφού της που είχε χαθεί μαζί με τη γυναίκα του, τη μητέρα μου δηλαδή, στα χρόνια του μεγάλου λοιμού.

Έτσι εγώ, η Σωσάννα, κόρη του Κώνστα του Ευδοκίμου, στα δέκα μου χρόνια, ύστερα από ένα ταξίδι που ελάχιστα θυμάμαι, αφού φοδόμουνα και έκλαιγα συνέχεια, βρέθηκα προστατευόμενη ενός ζευγαριού αρχόντων.

Δεν έχω παράπονο. Καθώς το αντρούγνο δεν είχε δικά του παιδιά, με αγάπησαν πολύ. Με μόρφωσαν, με κατήχησαν, με δίδαξαν μουσική και ψαλτική.

Όμως πολλά είχαν αλλάξει μέσα σε πέντε χρόνια. Η επιμονή της Μαρτίνας να παραμερίζει συστηματικά τον νόμιμο διάδοχο Κωνσταντίνο, τον γιο της νεκρής αυτοκράτειρας, ενοχλούσε πολλούς. Και καθώς ο Ηράκλειος γερνούσε και δεν ήτανε πια το λιοντάρι που με έναν βρυχηθμό του και μόνο εκδίωκε τους εχθρούς των χριστιανών, όλο και περισσότερο υπέκυπτε στις απαιτήσεις της Μαρτίνας. Και εκείνη, ανήσυχη για την αντιπάθεια που της έδειχνε κλήρος και λαός, ζητούσε όλο και περισσότερα για τον δικό της γιο, τον Ηρακλεωνά.

Ποτέ άλλοτε δε συζητούσαν ο Πρίσκος και η Ειρήνη τόσο πολύ τις υποθέσεις του Παλατιού της μακρινής Βασιλεύουσας. Και μάλιστα μπροστά μας. Κι ανάμεσα στις συζητήσεις τους αυτές πρόσθεταν και τα σχόλια των ντόπιων για τις θρησκευτικές διαφορές στο βασίλειο των Ρωμαίων. Κυκλοφορούσαν φήμες πως δεν ήτανε μόνο η άνομη εύνοια του Ηρακλείου προς τη Μαρίνα που υπαγόρευε την προτίμησή του προς τον Ηρακλεώνα. Κάποιοι ψιθύριζαν πως ο πρωτότοκος Κωνσταντίνος διατηρούσε σχέσεις με μονοφυσίτες ανώτερους κληρικούς. Αυτοί έβρισκαν υπερβολικά απλοϊκή την πεποίθηση πως το σώμα του Χριστού ταλαιπωρήθηκε στον Σταυρό, όπως το κορμί κάθε απλού θνητού.

Η τρυφερή καρδιά του Πρίσκου και της Ειρήνης αρνούνταν να ακυρώσει με τέτοιες θεωρίες τα Άγια Πάθη του Χριστού και τον θρήνο της Παναγίας.

«Είναι σαν να υποστηρίζουν πως όλα ήταν ένα καλοστημένο θέατρο. Με συμβολική μόνο σημασία, σαν τις παραβολές. Αλλά ο Κύριός μας, όσο ζούσε, δεν είχε αρκεστεί μόνο στις παραβολές. Είχε κάνει και τόσα θαύματα που αποδείκνυαν πως είναι Κύριος σωμάτων και ψυχών. Οι μονοφυσίτες αρνούνται να δούνε το θαύμα» συνήθιζε να λέει η Ειρήνη.

Όμως τόσο η ίδια όσο και ο Πρίσκος ήταν βαθιά μορφωμένοι. Όπως και οι περισσότεροι μονοφυσίτες, τους οποίους απέρριπταν.

Και η βαθιά μόρφωσή τους, που ερχόταν κατευθείαν από τη σοφία Ελλήνων και Ρωμαίων, χωρίς κανένα ίχνος από τις γραφές των Ιουδαίων, τον τελευταίο καιρό τούς έστρεφε όλο και περισσότερο στους κόλπους του μονοθελητισμού.

«Πέρα από τις δύο φύσεις, τη θεία και την ανθρώπινη, η θέληση του Κυρίου μας όσο έζησε επί της Γης ήτανε μονίμως θεϊκή. Μόνο έτσι ερμηνεύονται οι θαυματουργές Του πράξεις» έλεγε ο Πρίσκος.

Όσο συχνότερα γίνονταν τέτοιες συζητήσεις, τόσο δυσκολότερα συμμετείχε η θεία Σωσώ.

Καταλάβαινε πως η πλάστιγγα είχε γείρει πλέον εναντίον της Μαρτίνας και πως για τον κοινωνικό περίγυρο των επιφανών Πρίσκου και Ειρήνης ήμασταν πια δαχτυλοδεικτούμενες. Η φράση «ξέρετε, φιλοξενούμε δύο μακρινές συγγένισσες της αυτοκρατορίας» δεν ήταν πλέον παράσημο, αλλά ασήκωτο βάρος. Η Μαρτίνα μεταμορφωνόταν μέρα με τη μέρα. Και από τη γενναία αυτοκρατορία που συνόδευε ακόμη και εγκυμονούσα τον Ηράκλειο στις εκστρατείες του, γινόταν τώρα η αιρετική μάγισσα που θόλωνε με τις απαιτήσεις της την κρίση του κουρασμένου βασιλέα.

«Γινόμαστε όλο και πιο πολύ βάρος στους καλούς ανθρώπους που μας φιλοξενούν» μου είχε πει μια μέρα η θεία Σωσώ. «Πρέπει να βρούμε μια αφορμή να φύγουμε, προτού αναγκαστούνε να μας διώξουν. Μια ευγενική αιτία που δε θα τους προσβάλει. Που θα τη λένε στους γνωστούς όταν θα ρωτάνε για τη φυγή μας και δε θα ντρέπονται».

Είχα τρομάξει. Ποιος θα μας θυμότανε πλέον στη Βασιλεύουσα και πού αλλού μπορούσαμε να καταφύγουμε;

«Στα Ιεροσόλυμα» είχε απαντήσει χωρίς δισταγμό η γενναία Σωσώ. Οι πολλές και αιφνίδιες ανατροπές στη ζωή της την είχαν οπλίσει με αδάμαστο θάρρος. «Μετά την ανακατάληψή της από τον Ηράκλειο και τη θριαμβευτική υποδοχή του Σταυρού, η πόλη ανθίζει. Χτίζονται

νέοι ναοί και οι παλιοί ανοικοδομούνται. Θα πω στους ευγενείς οικοδεσπότες μας πως είναι τάμα μου να προσφέρω τις ταπεινές μου υπηρεσίες στα έργα του Ναού».

Δε χρειάστηκε να επιμείνουμε πολύ. Εφοδιασμένες με τις πολύτιμες συστατικές επιστολές του Πρίσκου και της Ειρήνης, φορτώσαμε τις αποσκευές μας σε μια ταξιδιωτική άμαξα προς τη Μέκκα για να συνεχίσουμε από εκεί το ταξίδι μας με καραβάνι.

Και να 'μαι τώρα, καταϊδρωμένη και διψασμένη, μπροστά σε έναν γιγάντιο Άραβα καραβάν σαλάρ και τον πολύγλωσσο διερμηνέα του, που δεν πρέπει να είναι και πολύ μεγαλύτερος από μένα. Σκύβει για να γράψει το όνομά μου στο κιτάπι του. Και ύστερα, κάτω από τις ολόμαυρες μπούκλες και τις πυκνές βλεφαρίδες, υψώνει ένα μελίχρυσο βλέμμα και με κοιτάζει κατάματα.

Νιώθω ξαφνικά πως η ζωή μου θα αλλάξει για πάντα.

ΣΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΑΖΑΡΙ ΤΗΣ ΜΕΚΚΑΣ, αυτό που απλώνεται γύρω από τον τετράγωνο ιερό κύβο της Κάαμπα*, η ζωή έχει αποφασίσει να δείχνει ένα δείγμα από κάθε πραγματεία της.

Τα στέκια των καραβάν σαλάρ, που υπομονετικά περιμένουν ταξιδιώτες και εμπόρους για να καταχωρηθούν στα ταξιδιωτικά κιτάπια, θρίσκονται στο μέσο μιας ευθείας που τα άκρα της αγγίζουν διαφορετικούς θεούς και κόσμους.

Βιοπαλαιστές της υπαίθρου πουλάνε σε ταπεινές ξύλινες τάβλες κατσικίσιο τυρί, μέλι, τσαμπιά από χουρμάδες, αποξηραμένα σύκα, δυόσμο και αγγουράκια.

Λίγο πιο πέρα Βεδουίνοι της ερήμου κάτω από πρόχειρα αντίσκηνα πουλάνε θαυματουργό γάλα καμήλας, λίπος με βαριά μυρωδιά, μεγάλα καμηλίσια οστά, έτοιμα να χρησιμεύσουν σαν πλάκες γραφής.

Οι φτωχοί τσαγκάρηδες πουλάνε για φτωχούς υποδήματα από άκαμπτο καμηλίσιο δέρμα, ενώ πιο πέρα, έξω από ακριβά εμπορικά, στέκουν προθήκες με ακριβά υποδήματα από μαλακό δέρμα περσικής αγελάδας.

Οι πάγκοι των πλούσιων εμπόρων είναι στρωμένοι με βαρύτιμους περσικούς τάπητες και πάνω τους, αραδιασμένα με τάξη, πωλούνται βαρύτιμα ενδύματα από δέρμα γαζέλας και μετάξι της Υεμένης, διακοσμημένα με πολύτιμους λίθους.

Πέρσες και Εβραίοι σε μικροσκοπικά, αλλά κομψά καταστήματα σε δροσερές στοές, σκιασμένες από αναρριχητικά φυτά, πωλούνε βαρύτιμα χαλιά και μεταξωτές κουρτίνες διακοσμημένες με ήλιους και λιοντάρια, περιδέραια με μαργαριτάρια και διαμάντια.

Μπροστά από τα βιβλιοδετεία, Ινδοί παζαρεύουν το φινό χαρτί και το ακριβό μελάνι από τη Σινική αυτοκρατορία, ενώ κάτω από διαφορετικές συστάδες χουρμαδιών έχουν τα στέκια τους οι ποιητές και οι αστρολόγοι.

Οι πρώτοι ανεβαίνουν ένας ένας στο σκαμνί, κρατάνε το μέτρο της απαγγελίας χτυπώντας ρυθμικά το ραβδί, που περνάει διαδοχικά από τον έναν ποιητή στον επόμενο, και αρχίζουν να διαβάζουν τα δημιουργήματά τους. Άλλοι υμνούν το θαύμα της Δημιουργίας, άλλοι απορούν εμπρός στα μυστικά του Σύμπαντος, άλλοι αναστενάζουν για τα κάλλη των γυναικών της ερήμου. Ο κόσμος στέκει και τους ακούει, για λίγο οι διαστικοί, για πολλή ώρα οι αργόσχολοι. Κι αν είναι του γούστου τους οι στίχοι, ρίχνουν τα κέρματα στον δίσκο που είναι αφημένος μπροστά στο σκαμνί. Τα πιο αγαπημένα ποιήματα θα αναρτηθούν σε ακριβές περγαμινές στο εσωτερικό της Κάαμπα, ανάμεσα από τους λίθινους θεούς όλους των φυλών της Μέκκας.

Οι άλλοι, οι μάντεις και οι αστρολόγοι, ξεδιαλύνουν τις ζωές των ανθρώπων σε παραπήγματα ανάλογα της αμοιβής τους. Κάτω από ολομέταξα πρόχειρα στέγαστρα

Πέρσες αστρολόγοι γράφουν με κομψές πένες τους υπολογισμούς τους για τα ωροσκόπια πλούσιων εμπόρων. Την ίδια ώρα γριές Βεδουίνες, καθισμένες οκλαδόν πάνω σε τρίχινα χράμια, βράζουν μπροστά τους σε αυτοσχέδιες φουφούδες το τσάι. Για να διαβάσουν τη μοίρα στα φύλλα του.

Μέσα σε ένα τέτοιο πολύβουο, πολύχρωμο και πολύγλωσσο πλήθος κανένας δε ρίχνει δεύτερη ματιά στην ομάδα που προχωρά διαστικά, ανάμεσα σε φωνές και σπρωξίματα, προς τη δυτική έξοδο της αγοράς. Ένας γιγάντιος Άραβας, προφανώς καραβάν σαλάρ, αφού οι δύο μαύροι αχθοφόροι υπακούνε στις εντολές και στα βλέμματά του καθώς σέρνουν το καρότσι με τις αποσκευές. Ένας μελαμψός νεαρός, μάλλον ο βοηθός του, αφού βαδίζει ένα δήμα πίσω του. Δυο Ρωμαίες δέσποινες –μία νεαρή και μια μεσήλικη– όπως δείχνει ο ρουχισμός τους και το πάλλευκο δέρμα τους, που προσπαθούν να το προστατέψουν κρατώντας ανοιχτά σκιάδια. Δύο... Πέρσες; Σύροι άραγε; Ή μήπως κι αυτοί Ρωμαίοι; Ένας ψηλός κι ένας κοντύτερος, που πάνω από τα ρωμαϊκά τους ρούχα φορούνε αραβικές καλύπτρες στην κεφαλή, διαλυμένοι κάτω από τον ήλιο του καυτού μεσημεριού.

Για κανέναν από τους θαμώνες της αγοράς δεν είναι παράξενη μια τόσο παράταιρη ομάδα. Απασχολημένοι με τα δικά τους και προσπαθώντας να πουλήσουν τη δικιά τουςπραμάτεια, όσο παράξενη κι αν είναι, δεν ασχολούνται με την παραξενιά του διπλανού... Για να του ρίξουν δεύτερη, εξεταστική ματιά. Η ομάδα περνά διαστική και απαρατήρητη, σχεδόν άορατη.

Μέχρι που δυο μάτια θολά, σχεδόν τυφλά, τους εντοπίζουν μέσα στο πλήθος. Η γριά μάντισσα καρφώνει το

βλέμμα στη μορφή του νεαρού Ισμαέλ και αρχίζει να φωνάζει δυνατά το όνομά του. «Ισμαέλ! Ισμαέλ! Εσύ, Ισμαέλ! Εσύ και η νεαρή συντροφέισσά σου!»

Ο Ουμπάιντα και ο Ισμαέλ, που γνωρίζουν τη γλώσσα, μένουν ακίνητοι. Ο νεαρός κοιτάζει το αφεντικό του στα μάτια αναζητώντας καθοδήγηση. Αντί για απάντηση ο Ουμπάιντα τον αρπάζει από το μπράτσο και σχεδόν τον σέρνει προς το μέρος της μάντισσας.

«Δεν είναι καλό να περιφρονείς τη φωνή της Μοίρας» μουρμουρίζει. «Ειδικά όταν ετοιμάζεσαι να ξεκινήσεις ένα ταξίδι που θα κρατήσει πάνω από μήνα».

Οι υπόλοιποι της ομάδας μένουν ακίνητοι και σαστισμένοι. Μόνο η πιο νεαρή ξεφεύγει από τους υπόλοιπους και, παρά τις διαμαρτυρίες της πιο ηλικιωμένης, ακολουθεί τους δύο άντρες. Στριφογυρίζοντας το ομπρελίνο της πάει και στέκεται δίπλα στον νεαρό Ισμαέλ. Ο Ουμπάιντα βγάζει από το ζωνάρι το πουγκί του και ρίχνει χάλκινα κέρματα στο δισκάκι μπροστά στη μάντισσα. Μόλις ακούγεται το κροτάλισμά τους μέσα στον τσίγκινο πάτο, η γερόντισσα χαμογελάει πλατιά. Το στόμα της, άδειο από δόντια, χάσκει. Και μέσα από το λιγνό της στέρνο ακούγεται φωνή βαθιά. Σαν μέσα από σπηλιά.

*«Ισμαέλ, Ισμαέλ,
πάρε τη νεαρή σου συντροφέισσα
και φύγετε μακριά.
Δεν είναι καιρός τώρα
για να χαρεί η Ρωμαία σου νύφη
όσα κατάφερε ο θρόνος της γενιάς της.»*

Δε θα χαρεί για πολύ
ο ρήγας των Ρωμαίων
όσα πήρε μέσα από τις πυρές
του Πέρση βασιλέα.

Ιδού ο νέος λαός, ο περιίτητος,
που σαν την άμμο της ερήμου
θα σκεπάσει τα κάστρα Περσών,
Ρωμαίων και Εβραίων.

Κάθε σου δρόμος είναι δρόμος
και της Ρωμαίας,
όμως πρέπει να αλλάξετε διαδρομή.
Η πόλη που κρατάει τους τρεις τάφους
στο αίμα θα πνιγεί
κι αργότερα μέχρι τα θεμέλια
θα γκρεμιστεί.

Αλλάξτε διαδρομή!
Κι όσο για σας τους δυο,
είναι γραφτό να ζήσετε κοινή ζωή.
Αλλά, άμα τραθήξετε προς τα εκεί,
τον τρικέφαλο δαίμονα
θα συναντήσετε μαζί.

Μέκκα, 633 μ.Χ. Ένα έτος μετά τον θάνατο του Μωάμεθ στη Μεδίνα.

Ο Ουμπάιντα, Άραβας αρχηγός караβανιού, μαζί με τον παραγιό του Ισμαέλ περιμένουν στο παζάρι της Κάαμπα τους επιβάτες για την Ιερουσαλήμ. Αρχικά, εμφανίζονται δύο Ελληνίδες, η Σωσώ και η όμορφη ανιψιά της Σωσάννα. Αργότερα, οι καλλιτέχνες Ισίδωρος και Ιουστίνος. Ανάμεσα στον Ισμαέλ και στη Σωσάννα γεννιέται μια αμοιβαία συμπάθεια, που υποδαυλίζεται από την προφητεία μιας περιπλανώμενης μάντισσας: θα ζήσουν μαζί, αν σκοτώσουν πρώτα έναν τρικέφαλο δαίμονα!

Στον δρόμο τους εμφανίζονται δυο νέοι ταξιδιώτες: ο μοναχός Ιερόθεος και ο παράξενος νεαρός κλέφτης Ρετζί. Κατά τη διάρκεια του ταξιδιού η ανόμοια συντροφιά θα αντιμετωπίσει ασθένειες και μάντισσες γιάτρισσες, θα συναντήσει χωριά φαντάσματα και κατακόμβες, θα τρομοκρατηθεί από φήμες για φυλάρχους που απάγουν κοριτσάκια, μάγους που προσφέρουν ανθρώπινες θυσίες, ανατρεπτικές αποκαλύψεις και αναπάντεχους θανάτους. Εν τω μεταξύ, η έλξη μεταξύ του Ισμαέλ και της Σωσάννας βαθιάνει.

Περιπέτεια ενός νεανικού αταίριαστου έρωτα ανάμεσα σε μία αρχοντογεννημένη Ελληνίδα και σε έναν Άραβα σκλάβο. Η ιστορία, εκμεταλλευόμενη τη δεδομένη ιστορική εποχή, όταν αρχαίες θρησκείες ξεψυχούν και νέες ανατέλλουν, καταδεικνύει την εξαθλίωση που προκύπτει από τη δεισιδαιμονία καθώς και τα αδιέξοδα της θρησκευτικής μισαλλοδοξίας.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ
ΠΑΤΑΚΗ
www.patakis.gr

ISBN 978-960-16-9576-1

9 789601 695761 >
Βοηθ. κωδ. μηχ/σης 13576